

Anmälare:

Motpart:

Acta Kapitalförvaltning
Box 1060
101 39 Stockholm

Ombud:

Tvisten: Rådgivning

NÄMNDENS AVGÖRANDE

Nämnden avslår yrkandet.

YRKANDEN M.M.

har, som nämnden uppfattat det, yrkat skadestånd med 116 000 kr motsvarande den förlust han gjort genom att Acta Kapitalförvaltning inte gett honom rådet att sälja Obligation Japan Tillväxt 2 i rätt tid. Grunden för yrkandet är att Acta Kapitalförvaltning varit vårdslöst i sin rådgivning.

har i huvudsak anfört följande.

I maj 2006 besökte han en av Acta anordnad marknadsföringsdag. Rådgivaren föreslog att han skulle teckna Obligation Japan Tillväxt 2, som löpte under två år. Obligationen uppgavs vara en till 100 procent kapitalskyddad investering. Den belånades för 1 250 000 kr. Hans egen kapital, 199 706 kr, användes till att betala kostnader och räntor. Obligationen var börsnoterad, vilket var positivt eftersom han då kunde sälja obligationen i tid för att begränsa en eventuellt hotande förlust.

Han fick ingen information om vad som kunde hända med hans investering, ett s.k. worst case, och det finns följaktligen ingen dokumentation om det. Han var övertygad om att obligationen kunde säljas och att åtminstone det satsade egna kapitalet, 199 706 kr, då fanns kvar. Två veckor efter kraschen i USA i juni 2007 kontaktade han Acta och fick lugnande besked. Senare har han fått kännedom om att Acta har som policy att inte sälja i förlustläge. Obligationen gick ned till det nominella värdet i början av 2008 och löstes in vid löptidens slut den 16 juni 2008 för 1 250 000 kr. Han förlorade alltså hela sitt investerade kapital, 199 706 kr. Erfarna investerare anser att förslaget att köpa produkten var olämpligt för en ovan investerare som han själv.

Ett ansvarstagande agerande från Actas sida hade varit att företaget redan i juni 2007 kontaktat honom och övriga kunder och föreslagit att obligationen genast såldes. Han hade då kunnat göra en vinst på 108 500 kr. Om Acta sålt obligationen när han kontaktade företaget i slutet av juli 2007 hade förlusten begränsats till 18 031 kr. Enligt en uträkning från Acta hade, om han sålt obligationen i augusti 2007, förlusten kunnat begränsas till 41 593 kr. Acta har varit vårdslöst vid rådgivningen och är därmed skyldigt att utge skadestånd.

Acta Kapitalförvaltning har motsatt sig yrkandet.

Acta Kapitalförvaltning har i huvudsak anfört följande.

1 tecknade Obligation Japan Tillväxt 2 den 8 maj 2006. Investeringen grundades på ett placeringsförslag upprättat samma dag. Av förslaget, som undertecknats av 1, framgår att han blivit informerad om riskerna med en lånefinansierad investering. 1 har även mottagit ett särskilt faktablad om lånefinansiering av indexobligationer där det tydligt anges att garantin om återbetalning gäller det investerade beloppet och att räntor som betalats för finansieringen inte omfattas av garantin. "Worst case-scenariot" är alltså att kunden förlorar hela sitt eget kapital, vilket tydligt framgår av de fiktiva exemplen i materialet.

investering i obligationen utgjorde en del av en större placering som syftade till att diversifiera investeringarna och sprida riskerna på olika placeringar och tillgångsslag. Förutom Japanobligationen investerade 1 i en obelånad indexobligation, en aktiefond och en hedgefond.

Vid tiden för köpet gjorde Acta bedömningen att produkterna kunde ge god avkastning under den investeringshorisont som 1 önskade. Alla investeringar i finansiella instrument är dock förenade med viss risk och investeringarna kan både gå upp och ned i värde, vilket 1 fått information om. Enligt den upprättade behovsanalysen ville 1 ha en blandad risk med ett avkastningsmål på 10 procent per år.

Acta rekommenderar normalt sett sina kunder att behålla gjorda investeringar i belånade indexobligationer under hela löptiden på grund av att det är förenat med extra kostnader att avyttra sådana obligationer i förtid. Acta följer utvecklingen av de olika produkter som företaget förmedlar. I de fall produktavdelningen anser att det finns skäl att sälja en produkt i förtid lämnas denna rekommendation till rådgivarna, som sedan tar upp frågan med kunderna. Produktavdelningen gjorde här bedömningen att det inte fanns skäl att gå ut med en rekommendation att sälja Obligation Japan Tillväxt 2 under dess löptid, särskilt inte för de kunder som lånefinansierat sin investering. Det är korrekt att förlust hade kunna begränsas om produkten sålts kort efter det att den köptes. Acta bedömde dock att produkten hade goda förutsättningar att utvecklas positivt under löptiden.

1 har fått tydlig information om de produkter som han har investerat i och vilka risker som varit förknippade med att investera i produkterna. Actas rådgivare har lämnat råd baserat på 1 unika situation och rekommenderat de produkter som Acta har bedömt haft bäst möjlighet till god avkastning under den

investeringshorisont haft. Rådgivningen har inte varit vårdslös och det föreligger ingen ersättningskyldighet.

NÄMNDENS BEDÖMNING

I ärendet är lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter tillämplig (rådgivningslagen). I 5 § förskrivs att näringsidkaren i sin rådgivningsverksamhet ska iaktta god rådgivningssed och med tillbörlig omsorg ta tillvara konsumentens intresse. Rådgivaren ska vidare anpassa rådgivningen efter konsumentens önskemål och behov samt inte rekommendera andra lösningar än sådana som kan anses lämpliga för konsumenten. För att kunna göra en sådan anpassning av rådgivningen krävs att rådgivaren gör en kartläggning av konsumentens förkunskaper, ekonomiska och andra förhållanden, önskemål och syften med placeringen samt riskbenägenhet. Näringsidkaren är skyldig att avråda konsumenten från att vidta åtgärder som inte kan anses lämpliga med hänsyn till konsumentens behov, ekonomiska förhållanden eller andra omständigheter.

Enligt 4 § ska rådgivaren dokumentera vad som förekommer vid rådgivningen och lämna ut dokumentation till konsumenten. Syftet med det är bl.a. att det i efterhand ska vara möjligt att reda ut vad som sagts och gjorts vid rådgivningen.

Av 6 § rådgivningslagen följer att näringsidkare som genom finansiell rådgivning uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakar konsumenten ren förmögenhetsskada ska ersätta skadan.

Det är den skadelidande som har att bevisa att motparten vållat skada genom vårdslöshet och att det föreligger ett orsakssamband mellan vårdslösheten och skadan (adekvat kausalitet). Konsumenten ska vidare visa omfattningen av skadan.

I lagförarbetena framhålls att skadeståndsansvaret enligt lagen inte innebär att det införts ett skadeståndsansvar för "dåliga råd". Det förhållandet att konsumenter förlorar pengar på grund av att aktiekurser faller, att räntenivåer ändras eller liknande är således normalt sett inte följden av vårdslös rådgivning. Skadeståndsbestämmelserna har med andra ord inte till syfte att kompensera konsumenterna för upp- och nedgångar på de finansiella marknaderna eller att eliminera de riskmoment som alltid finns vid placeringar i finansiella instrument. Tanken är i stället att skadeståndsansvaret ska träffa rådgivare som på ett eller annat sätt i sin rådgivning avviker från gängse normen i sitt arbetssätt eller bedömningar.

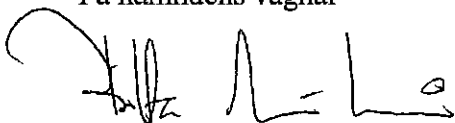
på förslag från Acta i maj 2006 tecknat indexobligationen Japan Tillväxt 2 för 1 250 000 kr. Den har varit belånad för samma belopp hos Kaupthing Bank. I förskottsränta och avgifter har han betalat 199 706 kr. Att produkten är kapitalskyddad innebär att utgivaren (emittenten) utfäst sig att betala tillbaka 1 250 000 kr när förfallodagen inträder, oavsett hur marknaden utvecklas. Kapitalskydd gäller bara om köparen behåller produkten till förfallodagen. Väljer han eller hon att sälja tidigare blir det till det pris en eventuell köpare på marknaden vill betala.

har gjort gällande att Acta gjort sig skyldigt till vårdslös rådgivning genom att föreslå en olämplig produkt, brista i information om produkten och riskerna som varit förknippade med investeringen och att företaget inte genast rätt honom att sälja obligationen i juni 2007.

Nämnden kan vid en genomgång av utredningen inte finna att Acta vare sig vid behovsanalysen eller genom att föreslå en investering i den aktuella produkten agerat på ett världslost sätt.

Ansvaret för löpande beslut har legat på Actas råd till honom att behålla obligationen var, sett med facit i hand, inte något gott råd. Som angetts ovan tar dock lagen om finansiell rådgivning till konsumenter inte sikte på dåliga råd utan på mer markanta avvikelser från gängse normer bedömningar. Nämnden finner att Acta inte gjort sig skyldigt till världsloshet i den mening som avses i lagen. I yrkande ska därför avslås.

På nämndens vägnar

Britta Ahnmé Kågerman
nämndens ordförande

I avgörandet har också deltagit avdelningsordförandena Bertil Kallner och Anders Norin (referent) samt ledamöterna Ursula Cronsten, Anna Jansson, Lars Lindgren och Lars Zacharoff.

Beslutet är enhälligt.

Föredragande: Cecilia Blomqvist